

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 12. kesäkuuta 2017
(OR. en)

9304/17

ECOFIN 407
UEM 156
SOC 387
EMPL 301
COMPET 404
ENV 503
EDUC 231
RECH 187
ENER 226
JAI 486

ILMOITUS

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	ST 9248/17 ECOFIN 378 UEM 127 SOC 356 EMPL 271 COMPET 373 ENV 473 EDUC 201 RECH 157 ENER 197 JAI 448 - COM(2017) 515 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI Luxemburgin vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta ja samassa yhteydessä annettu Luxemburgin vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM(2017) 515 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus neuvoston suositukseksi.

**NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu ...päivänä ...kuuta ...,
Luxemburgin vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta**

**sekä samassa yhteydessä annettu Luxemburgin vuoden 2017 vakausohjelmaa koskeva
neuvoston lausunto**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² perusteella varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Luxemburg ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto vahvisti suosituksen 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Neuvosto hyväksyi 21 päivänä maaliskuuta 2017 suosituksen euroalueen talouspolitiikasta, jäljempänä 'euroalueen suositus'³.
- (2) Koska Luxemburg kuuluu jäsenvaltioihin, joiden rahayksikkö on euro, ja koska taloudet ovat talous- ja rahaliitossa vahvasti yhteydessä toisiinsa, Luxemburgin olisi varmistettava, että jäljempänä esitettävästä suosituksesta 2 ilmenevä euroalueen suositus pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti.
- (3) Luxemburgia koskeva vuoden 2017 maaraaportti julkaistiin 22 päivänä helmikuuta 2017. Siinä arvioitiin Luxemburgin edistymistä neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina annettujen maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja sen kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteiden saavuttamisessa.
- (4) Luxemburg toimitti vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2017 vakausohjelmansa 28 päivänä huhtikuuta 2017. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EUVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ EUVL C 92, 24.3.2017, s. 1.

- (5) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013⁴ 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa kyseisen säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla ERI-rahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.
- (6) Luxemburgiin sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota. Hallitus suunnittelee vuoden 2017 vakausohjelmansa perusteella julkisen talouden ylijäämän heikentämistä 1,6 prosentista suhteessa BKT:hen vuonna 2016 0,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017, ja sen jälkeen rahoitusaseman asteittaista parantamista niin, että ylijäämä olisi 1,2 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2021. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteessa, joka on 0,5 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen, pysytään edelleen selvästi koko ohjelmakauden ajan. Vuoden 2017 vakausohjelman mukaan julkisen talouden velan ennakoidaan pysyvän reilusti alle perussopimuksessa määrätyn viitearvon (60 prosenttia suhteessa BKT:hen). Näiden julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava lukuun ottamatta vuotta 2018, jolloin se on huomattavan suotuista, ja vuotta 2021, jolloin se on huomattavan varovainen. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan rakenteellisen rahoitusaseman odotetaan vuonna 2017 olevan 0,4 prosenttia ja vuonna 2018 0,1 prosenttia ylijäämäinen suhteessa BKT:hen, mikä vastaa pitkälti vuoden 2017 vakausohjelmaa ja ylittää julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että Luxemburgin ennustetaan vuosina 2017 ja 2018 noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (7) Julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä koskevat huolenaiheet säilyvät, sillä väestön ikääntymisestä aiheutuvien kustannusten ennustetaan kasvavan. Vuoden 2012 eläkeuudistuksen mukaan eläkejärjestelmän kestävyys olisi tarkastettava ja arvioitava viiden vuoden välein uudistuksen hyväksymisestä. Hallitus aikaisti ensimmäisen arvioinnin vuoteen 2016. Vaikka tarkastelussa pääteltiin, että eläkejärjestelmä on edelleen toistuvasti ylijäämäinen, mikä on mahdollistanut suurten eläkerahastojen kartuttamisen, eläkejärjestelmän odotetaan olevan taseeltaan negatiivinen vuodesta 2023 alkaen, kun otetaan huomioon etuuksiin liittyvät menot suhteessa maksuihin. Hiljattain tarkistettujen Eurostatin väestöennusteiden mukaan ennustettu väestömäärän kasvu jää aikaisemmin odotettua pienemmäksi. Tämä vaikuttaa huoltosuhteeseen, joka kasvaa nopeammin kuin aiemmin ennustettiin ja johtaa julkisten eläkemenojen ennakoitua suurempaan kasvuun. Lakisääteisen eläkeiän ja elinajanodotteen kytkemisessä toisiinsa neuvoston aiemman vuonna 2016 antaman suosituksen mukaisesti ei ole edistytty. Luxemburg on ainoa EU:n jäsenvaltio, jossa ei ole säädetty lakisääteisen eläkeiän nostamisesta vuosien 2013 ja 2060 välillä. Työvoiman ulkopuolella olevan väestön osuuden ennustetaan kasvavan Luxemburgissa EU-maista eniten vuoteen 2060 mennessä. Luxemburg on edistynyt vain vähän varhaiseläkekysymyksessä. Parlamentille annettiin heinäkuussa 2015 lakiesitys, jolla muutetaan varhaiseläkejärjestelmiä, ja esitys on vieläkin parlamentin käsiteltävänä. Varhaiseläkkeelle siirtyminen on edelleen yleistä, ja kannustimet työskennellä pidempään ovat rajalliset. Väestöennusteiden tarkistaminen on lisännyt pitkäaikaishoidon menoihin liittyviä riskejä Luxemburgissa. Niiden osuus suhteessa BKT:hen on jo ennestään yksi jäsenvaltioiden suurimmista, ja osuuden odotetaan kasvavan 1,5 prosentista 3,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2060 mennessä (yli kaksinkertaistuu nykyisestä tasosta). Parlamentissa keskustellaan pitkäaikaishoitovakuutuksen uudistushankkeesta.

- (8) Luxemburgin viranomaiset ovat hyväksyneet kattavan verouudistuksen, joka tuli voimaan tammikuussa 2017. Uudistuksessa otettiin käyttöön sekä yksityishenkilöitä että yrityksiä koskevia muutoksia lähinnä välittömän verotuksen alalla. Muutoksilla pyritään alentamaan asteittain yritysverokantaa (kilpailukyvyyn lisäämiseksi) ja lisäämään henkilökohtaisen tuloveron progressiivisuutta (oikeudenmukaisuuden lisäämiseksi). Samaan aikaan tiettyjen verotukien korottaminen uhkaa kaventaa veropohjaa. Verotulojen ennakoitavuuden parantamiseksi veropohjaa on mahdollista laajentaa entisestään. Tähän voitaisiin päästä erityisesti tarkastelemalla kiinteistöomaisuuden edelleen alhaista verotusta ja käyttämällä enemmän vaihtoehtoisia lähteitä. Voitaisiin esimerkiksi varmistaa ympäristöverotuksen ja talouden monipuolistamistavoitteiden suurempi johdonmukaisuus.
- (9) Luxemburgin viranomaiset ovat useiden vuosikymmenien ajan aktiivisesti pyrkineet monipuolistamaan taloutta ja myöntäneet riskit, jotka liittyvät voimakkaaseen riippuvuuteen rahoitussektorista. Pitkän aikavälin keskeisenä haasteena on edelleen vähentää talouden riippuvuutta rahoitussektorista. Tämän ongelman ratkaisemiseksi monipuolistamista koskeva analyysi on muutettava konkreettisiksi toimiksi, joilla on selvästi määritelty aikataulu. Koska työvoimakustannukset ovat maassa suuret, toiminnalla, joka tuottaa suuremman arvonlisäyksen, on potentiaalia vapauttaa vaihtoehtoisia kasvun lähteitä. Tämän vuoksi Luxemburgin talouden monipuolistamisen onnistuminen riippuu paljolti sektoreista, joihin työvoimakustannusten taso ei vaikuta yhtä paljon. Ne perustuvat pitkälti tutkimukseen ja innovointiin, jotka ovat yleensä teknologiapainotteisia ja osaamisvaltaisia. Investointien ja innovoinnin talouskehitystä rajoittavien esteiden vähentäminen tai poistaminen vapauttaisi innovointipotentiaalia ja edistäisi monipuolistamista. Julkisia investointeja tehdään euroalueen keskiarvoa enemmän, mutta yksityiset investoinnit ovat odotuksia vähäisempiä. Investointien korkean tason ylläpitäminen on keskeisen tärkeää kasvunäkymien kannalta.

- (10) Myös rahoitusalan ulkopuolisen palvelusektorin, jolla on jo saavutettu menestystä, laajentaminen edelleen voisi monipuolistaa taloutta. Sääntelystä johtuvat esteet ovat edelleen suuria yrityspalvelusektorilla, erityisesti kirjanpitäjien, arkkitehtien, insinöörien ja asianajajien tapauksessa. Kaikkien näiden ammattien osalta yritysten vaihtuvuusaste on alhaisempi kuin unionin keskiarvo ja koko talouden keskiarvo. Näitä ammatteja koskevat rajoitukset voivat siis olla haitallisia yritysten kilpailukyvyille Luxemburgissa. Tällaisia esteitä ovat muun muassa arkkitehdeille varattujen toimintojen laajuus, yksinkertaisten toimintojen, kuten palkkahallinnon toimintojen tai veroilmoitusten laatimisen, varaaminen korkeasti koulutetuille ammattilaisille, oikeudellisen neuvonnan varaaminen asianajajille sekä oikeudellista muotoa ja osakkeenomistusta koskevat vaatimukset ja asianajajille asetetut monialatoimintaa koskevat rajoitukset, jotka voivat olla suhteettomia peruseriaatteisiin, kuten ammattikunnan riippumattomuuteen, ja niihin liittyviin valvontajärjestelyihin nähden.
- (11) Kielteisten vaikutusten välttämiseksi tarvitaan kohdennettuja aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteitä ja elinikäisen oppimisen ohjelmia, joita suunnataan erityisesti ikääntyneille työntekijöille, joiden työllisyysaste on unionin alhaisimpia. On hyväksytty toimenpiteitä, joilla parannetaan ikääntyneiden työntekijöiden työllistettävyyttä ja työmarkkinoille kiinnittymistä. Lakia työrajoitteisten työntekijöiden uudelleenluokittelusta on sovellettu 1 päivästä tammikuuta 2016, ja se parantaa heidän mahdollisuuksiaan pysyä pidempään työmarkkinoilla. Luxemburg ei kuitenkaan ole vielä esittänyt kattavaa strategiaa, josta se olisi kuullut työmarkkinaosapuolia. Parlamentille huhtikuussa 2014 esitettyä lakiehdotusta, jonka tavoitteena on kannustaa yli 150 työntekijän yrityksiä pitämään ikääntyneet työntekijät töissä, ei ole vielä hyväksytty. Kohdennettujen aktiivisen työvoimapolitiikan toimenpiteiden ja elinikäisen oppimisen ohjelmien tarjoamat mahdollisuudet osaamisen täydentämiseen ikääntyneiden työntekijöiden tukemiseksi ovat edelleen tärkeitä tällaisen politiikan onnistumiseksi. Investoiminen osaamiseen on ensiarvoisen tärkeää, jos halutaan hyödyntää täysimääräisesti digitalisoinnin edut ja säilyttää kilpailukyky.

- (12) Kiinteistöpuolan poistamiseksi on säädetty merkittävästä toimenpidepaketista, mutta sen todelliset vaikutukset eivät ole vielä nähtävissä. Kyvyttömyys saada rakennusmaata, joka on lähinnä yksityisten omistuksessa, näyttää olevan yksi tärkeimmistä esteistä asuntotarjonnan lisäämiselle. Rajallinen asuntotarjonta yhdessä kovan kysynnän kanssa on johtanut asuntojen hintojen tasaiseen nousuun. Tämä selittää osittain kotitalouksien kasvavan velkaantumisen, joka liittyy enimmäkseen asuntolainoihin. Vaikka liikenneinfrastruktuuriin on tehty huomattavia investointeja, liikenteen ruuhkautumisen ehkäiseminen on edelleen haaste. Näin on etenkin siitä syystä, että rajatyöntekijöiden tapauksessa naapurimaiden veropolitiikat ehkäisevät nykyaikaisia työkäytäntöjä kuten etätyötä. Sekä asumisen että liikenteen haasteet aiheuttavat todennäköisesti lisäpainetta pyrkimyksille monipuolistaa taloutta ja parantaa kilpailukykyä. Ne voivat myös toimia esteinä korkeasti koulutettujen työntekijöiden houuttelemiselle työmarkkinoille.
- (13) Komissio on vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Luxemburgin talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2017 maaraportissa. Se on arvioinut myös vuoden 2017 vakausohjelman ja vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Luxemburgille viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon ohjelmien ja jatkotoimenpiteiden merkityksen Luxemburgin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta mutta myös sen, ovatko ne unionin sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla unionin tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.
- (14) Neuvosto on tutkinut vuoden 2017 vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella ja katsoo⁵, että Luxemburgin odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia,

⁵ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

SUOSITTAA, että Luxemburg toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se

1. vahvistaa talouden monipuolistamista, muun muassa poistamalla esteet, jotka haittaavat investointeja ja innovointia; poistaa lainsäädännölliset rajoitukset yrityspalvelujen alalla;
2. varmistaa eläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyys, rajoittaa varhaiseläkkeelle siirtymistä ja nostaa ikääntyneiden henkilöiden työllisyysastetta.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
